

Проф. др Душко Вејновић,
редовни професор Универзитета у Бањој Луци
Предсједник Европског дефендологија центра за научна, политичка,
економска, социјална, безбједносна, социолошка и криминолошка
истраживања, Бања Лука

ЈУБИЛЕЈ 27 ГОДИНА **ДЕФЕНДОЛОГИЈЕ (1997-2024)**

науке о заштити, одбрани и безбједности

Савремени научно-технолошки развој човјечанства омогућио је и све већу распрострањеност знања о: заштити, одбрани и безбједности. Иако се они, као свеобухватни проблем, посматрају у свим научним дисциплинама, недостаје јединствен системски приступ проучавању основних појава на овом пољу. **Управо тај и такав недостатак у садашњој науци отклања Теорија дефендологије.** Посвећеност научном методолошком приступу ширењу знања о: заштити, одбрани и безбједности, је правац дјеловања који ми институционално, научно и образовно, усавршавамо преко 27 година.

Знање заштити, одбрани и безбједности је распрострањено, зато што се они, као свеобухватни проблем **посматрају у свим научним дисциплинама** (али недостаје јединствени системски приступ, нпр. испитивање и артикулација, проток) основних појава на овом пољу. Тај приступ обезбјеђује **Теорија дефендологије**, приступ који ми научно и образовно усавршавамо преко 27 година. Прије 27 година, 1. марта 1997. године основано је Удружења дефендолога Републике Српске, да би 2007. године промијенило назив у Дефендологија центар за безбједносна, социолошка и криминолошка истраживања, а 2011. године назив мијења у Европски дефендологија центар за научна, политичка, економска, социјална, безбједносна, социолошка и криминолошка истраживања. Истрајно, утемељено, сигурно, врши се усмјеравање Европског дефендологија центра ка глобалној, стручној и научној мрежи европског и свјетског знања. Истовремено његујући и чувајући национални карактер стечених знања и усвојених вјештина, али образу образовања усмјеравамо нашу пуну пажњу ка равномјерном развоју, не само науке о заштити, одбрани и безбједности, већ и науке и знања уопште. О овом програмском усмјерењу свједоче и слиједеће чињенице:

До сада је у оквиру издавачке дјелатности Дефендологије објављено 54 броја часописа Дефендологија који је од националног значаја, и излази на српском и енглеском језику, 29 Зборника радова, 5 Годишњака Европског дефендологија центра, преко 180 књига, а организовано је преко 60 научних скупова и спроведено преко 48 научноистраживачких

пројеката. Аутори издавачке дјелатности Дефендологије, између осталих, дали су највећи допринос у претходних 27 година утемељењу, научном и образовном обликовању Дефендологије као науке о заштити, одбрани и безбједности утемељене на научном дискурсу $\text{заштита} + \text{одбрана} = \text{безбједност}$ Ријечи које су писали и све оно што су говорили, дјела која су чинили и циљеве за које су се борили, имају непролазну вриједност, они су од универзалног значаја и због тога Дефендологија остаје увијек актуелна, као што видимо, не само у нашем српском народу, него и у другим народима, националним мањинама, државама, регијама и свијету. **Извори и облици угрожавања, изазови, ризици и пријетње за човјека, државе и друштва у цјелини, са развојем науке и техничко-технолошким достигнућима су у порасту, што захтијева адекватне превентивне, заштитне, одбрамбене и безбједносне механизме, а све у духу мира и поштивања људских права и слобода, те Повеље Организације уједињених нација и Европске конвенције о људским правима. У периоду 1997-2024. године аутори су обрађивали различите теме из области науке, струке, заштите, безбједности, одбране, образовања, војске, полиције, служби безбједности, детективске дјелатности, друштвене одбране, тероризма, цивилног друштва, демократије, слободе медија, рата, мира, невладиних организација, етничких сукоба, помирења, политичке културе, дијалога, толеранције, друштвене кризе, међународних односа, транзиције, сиромаштва, незапослености, конфликта, спорта, насиља у спорту, говора мржње, глобализације, људских права и слобода, слободе медија, парламентарне контроле војске, полиције и служби безбједности, трговине људима, корупције, криминала, малољетничке делинквенције, наркоманије и низ других тема из научних дисциплина као што су дефендологија, социологија, културологија, криминологија, конфликтологија, понерологија, полемологија, екологија, право, економија, психологија, политикологија итд.**

Теорија дефендологије се сада, у временима садашњих невремена, у временима регионалних конфликта и нестабилности појављује као потреба, привлачећи научнике који проучавају заштиту, одбрану и безбједност, (Дефендологију) чији је број у порасту. Заштита, одбрана и безбједност представљају три елемента (варијабле), појединачну изједначеност која се у поједностављеном облику може изразити као, $\text{заштита} + \text{одбрана} = \text{безбједност (сигурност)}$. **Сврха заштите и одбране је безбједност (сигурност)** живих бића, и других у природном и друштвеном систему. **Заштитно-одбрамбена функција** је свеобухватна и нераздвојива. Садржи скуп фактора, услова и активности суштинских за постизање безбједности (сигурности). **У дефендологији као науци о заштити, одбрани и безбједности ријеч заштита, одбрана и безбједност имају своје оригинално и пуно значење.** Заштита се односи на идентификацију услова под којим се пријети (живом бићу, врсти, друштву, држави, нацији), те њихово редуцирање до обима који не пријети достигнутом нивоу безбједности (сигурности), нпр. редуковање извора и облика угрожавања и могућности њене акције, као и развој. Захваљујући сложености услова пријетње и постизању безбједности (сигурности) **заштита и одбрана се често спроводе као интегрисани и истовремени процес (дефендологија).** Обједињени су као прст и нокат. Пошто су заштита и одбрана нераздвојиве, и њихова сврха и функција је заједничка као и правила на којима су основани, може се говорити о појединачној функцији, нпр. заштитно-одбрамбеној функцији. Ово је једна од три виталне функције, ипак, функција без које нема и не може бити живота. Не постоји ни један облик и стил живота који није изложен опасности. Без могућности да се заштити и одбрани, сваки живи организам, (од живе ћелије до живог створења, од појединца до групе, заједнице или врсте, од вируса и амебе до човјека) постао би жртва и најмање опасности, извора и облика угрожавања. Ниво и квалитет безбједности (сигурности) и квалитет живота зависи од

квалитета заштитно-одбрамбене функције и њене ефикасности. Пошто људи (људска заједница) не желе само да остану на оном што су постигли, већ желе да повећају *ниво личне* (појединачне) и *заједничке* (колективне) **безбједности**, нпр. да утичу на заштитно-одбрамбену функцију и безбједност, требају је проучавати, открити њену суштину, разоткрити њене тајне, правилности на којима је базирана, и потражити могућност најефективнијег позитивног (креативног) утицаја. Заштитно-одбрамбена функција, укључујући безбједност и њен резултат, је веома сложена и свестрана, исто као и институције којима она служи и опасности с којима се треба суочити и условима у које се треба имплементирати. Због тога заштитно-одбрамбена функција и безбједност требају се истражити са више гледишта, што значи да **требају постати брига различитих (свих) грана науке и научних дисциплина** (мултидисциплинарност објекта истраживања) и у практичној примјени свих активности. Заштитно-одбрамбена и безбједносна функција није само комплексна, већ и слојевита. Најдубљи фундаментални слој садржи опште правилности на којима је основана и одређена (природни, биолошки закони). Ове правилности примјењују се на заштитно-одбрамбену функцију као општи феномен, на сав живи свијет као цјелину. На другом нивоу су правилности које се односе на заједнице живих створења (природни закони). На трећем нивоу су правилности које се односе на заштиту, одбрану и безбједност људског друштва (друштвени закони), и на четвртм нивоу су правилности које се односе на политичко друштво (политички закон). Ове правилности би требало да се проучавају и истражују на свеобухватан и систематски начин, зато што је то једини начин да се повежу и потпуно искористе резултати ранијих истраживања из подручја заштите, одбране и безбједности у различитим гранама науке и различитим научним дисциплинама. **То је фундаментална сврха науке** о заштити, одбрани и безбједности (дефендологије). Заштитно-одбрамбена функција је свеобухватна и нераздвојива. Садржи скуп фактора, услова и активности суштинских за постизање безбједности (сигурности). Значење заштите и одбране у политичком језику је сужено и прилагођено актуелним геополитичким и војно-политичким потребама. **Заштита** означава различите грађанске активности, превентивну дјелатност која спречава, отклања на вријеме опасност, заштићује појединца, заједницу, државу, док се **одбрана** обично односи на одбрану државе, земље од агресије вањског непријатеља. Она је **репресивна казнена мјера**, средство принуде, насилни акт, накнадна активност усмјерена на уклањање посљедица и реаговање у вези са насталим негативним понашањем или појавом према појединцу, заједници, држави. Треба да буде репресивна у толикој мјери да сломи сваки облик насилног угрожавања уставног поретка, заједнице и државе. **У науци о заштити, одбрани и безбједности (дефендологији) ријеч заштита, одбрана и безбједност имају своје оригинално и пуно значење.** Заштита се односи на идентификацију услова под којим се пријети (живом бићу, врсти, друштву, држави, нацији), те њихово редуцирање до обима који не пријети достигнутом нивоу безбједности (сигурности), нпр. редуковање извора и облика угрожавања и могућности њене акције, као и развој. У периоду отворене пријетње (напада) коју врши систем заштите (када систем заштите не може издржати изражени ниво пријетње изворима и облицима угрожавања), наступа одбрана. **Одбрана подразумијева** отпор према отвореном нападу и нападачу који је провалио у систем заштите. Захваљујући и присутности сложености услова пријетње различитим изворима и облицима угрожавања са циљем постизања безбједности (сигурности) заштита и одбрана се често спроводе као интегрисани и истовремени процес (дефендологија).¹

¹ Ова питања су детаљно проучавана на катедри за цивилну одбрану Факултета политичких наука у Загребу од 1984. године. Студенти су слушали предмет „Концепт и систем одбране и заштите”, заснован као наука о

Теоретичари у друштвеним наукама често стварају себи идеализовану слику свијета, али без интереса да је реализују у пракси. У свему овоме дух поднебља Републике Српске и Република Српска као цјелина није бљесак времена, исто као што то није ни Дефендологија, она је израз наше потребе, наше заштите, одбране и безбједности, нашег опстанка, наше слободе.

ДЕФЕНДОЛОГИЈА

као наставни предмет на факултетима и универзитетима у Републици Српској

Тим експерата Европског дефендологија центра за научна, политичка, економска, социјална, безбједносна, социолошка и криминолошка истраживања из Бањалуке, између осталог, кроз 27 година успјешног рада, дакле као одрастао и дорастао, дошао је до закључка да покрене Иницијативу за увођење ужих научних области из подручја, заштите, одбране и безбједности у наставне планове и програме на Универзитете и Факултете у Републици Српској. Да би се ова активност обављала квалитетно, садржајно, кооперативно и успјешно, ми је данас, када Дефендологија слави 27. рођендан, дакле, потпуно је дорасла и израсла, у складу са Уставом Републике Српске и законима Републике Српске, **са великим задовољством предајемо институцијама Републике Српске** са жељом и циљем да је путем ресорног Министарства, те наших Универзитета и Факултета сагледају, оцијене, анализирају потребе, предвиђања и, коначно, заједнички реализују као наставни предмет на нашим факултетима и универзитетима. Сматрамо да је ово прави академски пут и методологија која гарантује тимски добар резултат, резултат у интересу безбједности грађана, **резултат у интересу заштите, одбране и безбједности Републике Српске**, њеног развоја и просперитета. Полазимо од основног става да **су безбједност, заштита и одбрана Републике Српске основни државни интерес, основна друштвена потреба, основна друштвена вриједност и најчвршћа гаранција безбједности. Безбједност Републике Српске је услов без кога не може друштво, а наука је услов без које не може безбједност.**

Циљ Дефендологије као науке и као наставног предмета на факултетима у Републици Српској је да се представи утицај и значај науке на систем безбједности, заштите и одбране, на перцепцију јавности и на процес доношења политичких одлука, те у коначном на укупни садржај живота и рада друштва. Дефендологија и њене научне активности, као и сам систем безбједности, заштите и одбране по природи ствари је дјелимично мистификован, што је израженије у мање развијеним друштвима. Док функционисање система безбједности, заштите и одбране директно утиче на функционисање друштва, укључујући и економски и социјални развој, знање и разумијевање система безбједности, заштите и одбране доприноси процесу доношења политичких одлука. Знање и разумијевање система безбједности, заштите и одбране од стране професионалаца који раде у том систему значајно утиче на

заштити, одбрани и безбједности (дефендологија). Основна учења у вези са овим предметом су била смјештена на последиједипломске студије цивилне одбране. Слична проучавања постоје у Словенији, БиХ, Македонији, а Факултет за безбједност у Скопљу је 1997. године увео предмет дефендологију у наставни план и програм. Потреба за дефендологијом је поткријепљена и чињеницом да у свијету постоје бројни научни институти и више школе које проучавају заштиту, одбрану и безбједност. (Види: проф. др Божидар Јаворовић: Дефендологија бр. 1/1999. Дефими, Загреб, 1999.). Удружење дефендолога Републике Српске основано је 1.03.1997. године и оснивач је и издавач теоријско-стручног часописа „Дефендологија” за питања заштите, безбједности, одбране, образовања, обуке и оспособљавања.

функционисање система безбједности, заштите и одбране, те цијелог друштва. Безбједност и одбрана имају врло важну улогу у међународним односима, како кроз познавање и функционисање властитог система, тако и кроз учешће у међународним безбједносним системима и активностима, у теорији и пракси.

У коначном, знање и разумијевање система безбједности, заштите и одбране од стране студената, становништва и грађана утиче на њихов начин размишљања на основу кога се праве политички програми партија којима они дају свој глас. **Ако нема озбиљних научних активности нема ни правилне перцепције грађана ни квалитетних политичких одлука, што нарочито долази до изражаја у временима нестабилности, криза и ратних сукоба.** Дефендологија као наставни предмет, као и разни облици научних активности из области безбједности, заштите и одбране би требале бити у знатној мјери демистификоване, што се може постићи већим укључивањем професионалаца, /практичара, док једновремено научним радницима треба омогућити лакши приступ информацијама и подацима у институцијама које се баве безбједношћу, заштитом и одбраном. Пошто безбједност сваког друштва утиче на економску и социјалну сферу у мјери да се може рећи да је то услов без кога се не може, стога су научне и образовне активности, укључујући и информисање студената и грађана, услов без кога не може безбједност бити ефикасна, те требају бити константно унапређиване, а научна достигнућа, радови и резултати истраживања студената, професора и свих других из области Дефендологије, више укључени у праксу. Европски дефендологија центар за научна, политичка, економска, социјална, безбједносна, социолошка и криминолошка истраживања је кроз своје активности као што су: научноистраживачки и стручни рад, рад на стручном и научном усавршавању кадрова, инструктивно-савјетодавна активност, издавачка дјелатност, јавност рада, добра сарадња са институцијама Републике Српске, локалне заједнице, те низ других активности, обезбиједио све предуслове за реализацију ове идеје, као што су појам науке, предмет, циљеви, методе, литературу и, свакако, кадрове, те националну, регионалну и сваку другу сарадњу. У сарадњи са државним органима Републике Српске, разним организацијама, универзитетима, Српском православном црквом и другим субјектима, предлажемо да се наставни предмет зове Дефендологија (наука о заштити, одбрани и безбједности) Она води поријекло од латинске ријечи „дефендо”, „дефендере”, „дефенди”, „дефенсум”, што значи, одбити, спријечити, бранити, штитити, и од грчке ријечи „логос”, веома познатог значења (ријеч, говор или наука) и да се уведе у наставне планове и програме универзитета и факултета у Републици Српској. **Кроз дефендолошко васпитање, образовање и оспособљавање треба да се изврши свестрана промоција на стручно-научној основи у интересу Републике Српске и Босне и Херцеговине и свеукупног јачања њихове заштитне, безбједносне и одбрамбене моћи.** За увођење Дефендологије као научно-наставне дисциплине на универзитете и факултете постоји друштвена и научна потреба, теоријски и педагошки значај, општенационални и државни интерес. Имајући у виду актуелни тренутак међународних, политичких, економских, војних и других односа, чврстог смо става да од свих мјера за очување уставних вриједности Републике Српске и Босне и Херцеговине најважнија је она коју данас многи занемарују, а то је васпитање и несметан развој слободне и креативне личности код омладине, ученика, студената, а у духу заштите, безбједности и одбране своје државе. Дјеловање закона друштвене подјеле рада у области научног рада и пракса страдања српског народа у минулом рату усмјерили су нас да иновирамо, на науци заснованим принципима модернизујемо наставни предмет, који је на факултетима бивше Југославије од 1948. до 1993. године носио назив: ванармијско војно васпитање, предвојничка обука, основи народне одбране, основе општенационалне одбране, општенационална одбрана и

друштвена самозаштита СФРЈ и одбрана и заштита, те да му у складу са најновијим свјетским искуствима и достигнућима дамо научни назив **Дефендологија** и као такав конституишемо у научну дисциплину, по узору на ранија конституисања политикологије, социологије, психологије итд. **Дефендологија је у националним, државним и регионалним оквирима постала бренд Бањалуке и Републике Српске, а препознатљива је и у региону. Вјерујемо да ће ова активност на широкој платформи, дугорочно, професионално, стручно, патриотски, научно и на многе друге начине дати велики допринос афирмацији и промоцији интереса Републике Српске и БиХ, те и свих позитивних вриједности, уз дужно и нужно уважавање и поштивање других народа и националних мањина.**

ИНТЕЛЕКТУАЛНИ

и сваки други препород је неопходан у интересу заштите, безбједности и одбране Републике Српске – Образовању треба вратити образ

Требамо водити рачуна да не склањамо људе који другачије мисле, који говоре истину за опште добро. Тамо гдје сви исто мисле, или само један мисли, или нико ништа не мисли. То није у интересу развоја, већ „свједочи“ и иде у прилог корупцији, криминалу и неизбјежном пропадању. Тим и таквима треба поручити **наук познат из кинеске филозофије „...ко зна, а не зна да зна-пробуди га, ко не зна, а зна да не зна-научи га, ко зна и зна да зна-слиједи га, ко не зна, а не зна да не зна-клони га се“. Обнова кадрова и друштвени препород је нужност. **Академска заједница** треба јачати, треба се „пробудити.“ **Статус професора** мора да има сигурност у односу на могуће погрешне одлуке. **Бити критички интелектуалац** прије свега претпоставља спремност да се за живот у истини и слободи плати најтежа цијена и поднесу велике жртве. Једино тако се може припадати покрету критичких интелектуалаца. То је било вријеме када су идеали људске слободе прожимали интелектуалну дјелатност. **Интелектуалац**, као радник у области духовних наука, ако је већ изабрао да буде чистач друштва, у првом реду треба да буде чистач језика којим говоре моћне друштвене групе. **Језик „моћних“ открива и прикрива оно што је за њих једино важно, а то је интерес.** У име интереса они су спремни да истини плуну у очи. **Прави интелектуалац** тражи истину о онима који истину даде на начин који је за обичне људске очи невидљив. Он тражи истину о онима који своје интересу дају узвишено име теорије, тражи истину о онима који живе од лажи. **Социолог**, ако није друштвено око које види оно што већина не види (или неће да види), може да окачи своје перо о клин. Ако пак види, а неће да оно што види саопшти у јасним појмовима, онда је и покварен, и не заслужује име друга, интелектуалца, образовног, научног, академског грађанина. Многима недостатак знања и опште културе не смета да јавно суде о ономе што не разумију и осуђују оне којима нису дорасли, а своју злобу циједе из себе, дајући јој узвишено име критике. **Критика** треба да буде трајна интелектуална борба против **„анархије духа и режима саме глупости.“** Из анализе духовне климе нашег времена, која обилежава пад филозофског мишљења и рационалног ума у бујици формализма, прагматизма и утилитаризма, може се закључити да је положај интелектуалаца, у најмању руку, неповољан у погледу испуњења њихове аутентичне улоге. Због тога се све већи број интелектуалаца ангажује у улози вођа политичких странака, у функцији идеолошких месија одређених политичких моћи, затушљујући своју критичку функцију. Ипак, глас независног интелектуалца није потпуно замро, а многи поменути аутори у Дефендологији, као и други аутори, истрајно раде на освјетљавању пута до истине, супротстављајући се новом ауторитаризму и моралном**

и вриједносном релативизму и нихилизму, настојећи да ревитализују борбу против догматизма, сцијентизма и свих видова фундаментализма у циљу ревалоризације смисла живота. Тежећи овом циљу позивамо све на духовну будност и мудрост. **Интелектуална елита Републике Српске** се у доброј мјери бави сама собом и нешто је у повољнијем положају од других, а најчешће је не занима куда крећу политички, привредни, безбједносни, одбрамбени, научни, национални, регионални, европски и свјетски процеси. Неопходно је да се морамо освијестити и вратити својим коријенима, сами себи, традиционалним вриједностима, како бисмо добили нову снагу и подстицај за развој и безбједан опстанак. „**Безбједност за све**“ је основни мото на којем почива Евроатлантски систем безбједности. **Приоритетно је да себе прилагођавамо Републици Српској, а не Републику Српску себи, основни је мото био, јест и биће патриота, ствараоца и протагониста Дефендологије.** Треба да се више плашимо властитих погрешака, него намјера противника, али и да се запитамо и забринемо **због чега наука није искористила шансу да утиче на политику, а политика није искористила струку. Као што видите, Дефендологија има добар тим, а добар тим се не рађа, већ се ствара. Морамо заштити, обезбиједити и одбрани Републику Српску, и то тако да ничија моћ не буде изнад закона, а да из јавне дјелатности не буде протјерана етика, јер данас је револуционарно (наводно реформско) начело изнад закона и законитости, тако да су сада, „реформе“ замијениле револуцију као руководеће начело. Многи су завидни Републици Српској, као што завиде Дефендологији, као бренду Бања Луке и Републике Српске. Нећемо се на то освртати, јер смо одавно научили да је завист ствар моралног нереда.** Неопходно је да извршимо реформу у себи. Тако ћемо дати већи допринос реформисању других људи, а ослобађати се галамција и такозваних патриота-букача. Будимо поштени, будимо људи. Храст је симбол снаге и истрајности, а лоровор лист је симбол побједе. Будимо и ми истрајни. Нека наше побједе буду, спортским рјечником речено, фер плеј побједе. Пред нама у Републици Српској је историјска обавеза, не само да правовремено постављамо права питања, већ неодвојиво од тога, да правовремено дајемо и праве одговоре на та питања, а у вези с тим правовремено дефинишемо и остваримо права рјешења. **Заједништво можемо градити само на јединству циљева. Наука се мора више укључити у остваривање ових циљева, јер провјерљивост одваја науку од других система вјеровања. Садашња криза чува прошла рјешења и таји будуће одлуке. Република Српска је трајна отаџбина за све оне који је прихватају као своју, који поштују њен Устав, њене законе и правни поредак. Ми нисмо за конфликте, за наоружавање, за тероризам, али „нажалост, чињенице показују да је наша историја била више војна и дипломатска, а мање економска и културна. Границе, као што знате, увијек диктирају јаки, никада слаби. При томе не смијемо дозволити да нас страначке борбе за власт посвађају и тако отежају, или чак онемогуће остваривање наших стратешких циљева, а основни предуслов за остваривање ових циљева је управо наше јединство. Оно је потребније сада, него икада. За то смо историјски одговорни.** Ваљда нас је историја научила да страначке свађе стално покажу стару познату мудрост: **“Свакој странци истина је страна, све странке су далеко од истине.”** Мир, социјална сигурност, слобода и безбједност и одбрана за све грађане немају алтернативу. Зато је добро да свако у БиХ у себи обузда зло, јер на тај начин доприноси обуздавању зла у цијелој заједници (Колаковски), а **све што је неопходно да снаге зла освоје Републику Српску, БиХ и свијет јесте да добри људи не чине ништа** (Берк). Опасни су они појединци и групе којима је Бог и Алах на језику, молитвеник у џепу, а зло у души. Наша стварност била је тема којом се бавила и још увијек бави већина аутора у протеклих 27 година постојања Дефендологије. Они су се бавили и предвиђањима, што је битно за научне раднике и науку, али и за праксу. Приступи су били

различити, научни, стручни, политички итд. Критике је било пуно. **Свако ко избјегава критику, у ствари не жели да зна.** Ко истину знаде, а неће да каже, тај није далеко од најгоре лаже (Васо Пелагић). **Приступ готово свих аутора је био свјетлост науке и здравог разума.** Никада у својим текстовима нису дозволили да питање људских права и слобода буде замијењено егзистенцијалним квази паролом „**ћути и једи.**“ Дакле, аутори, њихова дјела и добра сарадња са институцијама Републике Српске, Градом Бањалуком и свим другим субјектима у Републици Српској и БиХ, добра сарадња са академском заједницом, невладиним организацијама, релевантним међународним организацијама и институцијама, истакнутим јавним радницима и свим другим патриотски опредељењеним субјектима и појединцима определијели су нас да ову концепцијску, доктринарну, стратегијску и патриотску идеју реализујемо у пракси. **Дефендологија као теорија, али и као пракса је у интересу свих грађана без обзира на расу, вјеру и нацију, она је у интересу мира, у интересу развоја, у интересу заштите, безбједности и одбране Републике Српске, у интересу европског и свјетског мира.** Полазимо од основног става **да су безбједност, заштита и одбрана Републике Српске основни државни интерес, основна друштвена потреба, основна друштвена вриједност и најчвршћа гаранција безбједности.** Кроз дефендолошко васпитање, образовање и оспособљавање треба да се изврши свестрана промоција на стручно-научној основи у интересу Републике Српске и Босне и Херцеговине и свеукупног јачања њихове заштитне, безбједносне и одбрамбене моћи. **Дефендологија је у националним, државним и регионалним оквирима постала бренд Бањалуке, Републике Српске, региона и јавности уопште**